

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.017.03.2019

Pani

Krystyna Antolak

Dyrektor

Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5
im. Janusza Korczaka

ul. Janusza Korczaka 10
08-400 Garwolin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/027 – Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka w Garwolinie ¹ , ul. Janusza Korczaka 10, 08-400 Garwolin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Antolak, Dyrektor PSP nr 5 w Garwolinie ² , od 1 września 2019 r., Jacek Zowczak, od 1 września 2000 r. do 31 sierpnia 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań dotyczących upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej. 2. Wykorzystanie szkolnej infrastruktury sportowej na realizację zadań dotyczących aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016–2019 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Ilona Bożek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/148/2019 z 16 września 2019 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Dyrektora na rzecz upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Szkoła uczestniczyła w realizacji dwóch programów wprowadzonych przez Ministra Sportu i Turystyki⁶ – *Szkolny Klub Sportowy*⁷ oraz *Umiem Pływać*. Zajęcia prowadzone przez trzech nauczycieli, zatrudnionych w Szkole, realizowane były zgodnie z Programem SKS w wymiarze określonym w umowach zlecenia i harmonogramach. Przeprowadzanie zajęć rzetelnie i na bieżąco dokumentowano w elektronicznym dzienniku zajęć. Zajęcia odbywały się na sześciu szkolnych obiektach sportowych, których stan techniczny był dobry. Dyrektor Szkoły zapewnił przeprowadzenie okresowych kontroli obiektów w zakresie ich utrzymania oraz sam przeprowadzał corocznie kontrole zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego sali gimnastycznej (stłuczone trzy szyby w oknach) i zewnętrznego boiska wielofunkcyjnego (uszkodzone ogrodzenie), mogące zagrażać bezpieczeństwu osób z nich korzystających, zostały usunięte w trakcie kontroli NIK.

¹ Do roku szkolnego 2016/2017 Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 o sześcioletnim cyklu kształcenia wchodziła w skład Zespołu Szkół nr 5 w Garwolinie, w skład którego wchodziło również Publiczne Gimnazjum o trzyletnim cyklu kształcenia. Od roku szkolnego 2017/2018 Zespół Szkół przekształcono w Publiczną Szkołę Podstawową nr 5 z ośmioletnim cyklem kształcenia, w ramach której prowadzone były klasy dotychczasowego Gimnazjum – do wygaśnięcia w roku szkolnym 2018/2019 tj. do 31 sierpnia 2019 r. Dalej: Szkoła lub PSP nr 5.

² Dalej: Dyrektor.

³ Czynności kontrolne zakończono w dniu 18 października 2019 r.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: MSiT.

⁷ Dalej: Program SKS.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Realizacja zadań dotyczących upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, na terenie Szkoły realizowano zadania dotyczące upowszechniania sportu dzieci i młodzieży. Czterech nauczycieli w-f zatrudnionych w Szkole prowadziło pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów szkoły. Od 2016 r. prowadzone były zajęcia z unihokeja (cztery godziny tygodniowo) i badmintona (dwie godziny tygodniowo) oraz gimnastyki sportowej (w miarę potrzeb przed zawodami sportowymi). Od 2018 r. prowadzono zajęcia z piłki ręcznej po dwie godziny tygodniowo. Nauczyciele nie prowadzili ewidencji uczniów uczestniczących w zajęciach. Liczba uczestników była zmienna. Szacowana średnia liczba uczestników zajęć z unihokeja wynosiła od 18 do 20 uczniów, z badmintona – od 9 do 12 uczniów, z piłki ręcznej – ok. 45 uczniów.

Dyrektor Szkoły poinformowała m.in., że zajęcia odbywały się zgodnie z grafikiem zajęć i były nieodpłatne dla uczniów, a nauczyciele nie otrzymywali żadnego wynagrodzenia (prowadzili je społecznie). Szkoła udostępniała szkolne obiekty i sprzęty sportowe nieodpłatnie, wspierając w ten sposób inicjatywę nauczycieli. Prowadzona ewidencja księgowa nie pozwala na wyodrębnienie kosztów eksploatacji obiektów sportowych, które szkoła ponosiła w związku z nieodpłatnym udostępnianiem obiektów.

(akta kontroli str. 12, 13, 18-22)

Rada Szkoły finansowała w kontrolowanym okresie jedynie wyjazdy uczniów na zawody sportowe różnego szczebla, m.in.: w 2017 r. – Grand Prix Mazowsza w Badmintonie⁹, Ogólnopolski Turniej Unihokeja¹⁰, etap powiatowy turnieju „Z podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku – Edycja XVIII”¹¹, w 2018 r. – Finał Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej – unihokej w Płocku¹², Ogólnopolski Festiwal Badmintona w Pabianicach¹³, Indywidualne Biegi Przelajowe Regionu Siedleckiego¹⁴, etap powiatowy Turnieju „Z podwórka na stadion o Puchar Tymbarku” – Edycja XIX¹⁵, w 2019 r. – Finał Regionu Siedleckiego Mistrzostw Unihokeja Chłopców¹⁶, Ogólnopolski Turniej Młodzików Otwarte Grand Prix Dzieci w Badmintonie „Warsaw Open”¹⁷.

(akta kontroli str. 13, 26-34)

W okresie objętym kontrolą Szkoła udostępniała nieodpłatnie obiekty sportowe (sale gimnastyczne, halę sportową), na zajęcia sportowe dzieci i młodzieży, klubom sportowym działającym na terenie Garwolina, tj.: Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu (zajęcia badmintona), Międzyszkolnemu Gimnastyczno-Tanecznemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „NO-NAME” (zajęcia taneczne i gimnastyka sportowa), Miejskiemu Klubowi Sportowemu „Wilga Garwolin” (zajęcia piłki nożnej).

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że z informacji uzyskanej od klubów wynika, że dzieci i młodzież uczestniczyli w tych zajęciach nieodpłatnie.

(akta kontroli str. 14, 18-21, 23-25)

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zawody organizowane w Zielonce przez Mazowiecki Okręgowy Związek Badmintona – wyniki: I miejsce w grze pojedynczej w kategorii U-13, I miejsce w grze pojedynczej kategorii U-11 oraz II miejsce w grze deblowej w kategorii U-13.

¹⁰ Turniej organizowany w Niedźwiczach przez Polski Związek Unihokeja, zespół z Garwolina zajął I miejsce.

¹¹ Turniej organizowany przez Polski Związek Piłki Nożnej, zawody w Sobolewie, zespół chłopców w kategorii wiekowej 12 lat zdobył I miejsce i awans do Finałów Wojewódzkich Turnieju.

¹² Igrzyska organizowane przez Mazowiecki Związek Sportowy w Warszawie, zespół zajął IV miejsce.

¹³ Zawody organizowane przez UKS Korona Pabianice, wyniki: I miejsce w grze pojedynczej w kategorii U-15 i II miejsce w grze pojedynczej w kategorii U-13.

¹⁴ Zawody organizowane przez Szkolny Związek Sportowy w Siedlcach, uczennica Szkoły zajęła II miejsce i uzyskała awans do finałów wojewódzkich.

¹⁵ Zespół chłopców w kategorii wiekowej 10 lat zdobył I miejsce i uzyskał awans do Finałów Wojewódzkich Turnieju.

¹⁶ Zawody organizowane przez Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Siedlcach, zespół zajął II miejsce.

¹⁷ Zawody organizowane przez Polski Związek Badmintona, wyniki: dwa III miejsca w grze mieszanej w kategorii U-15 i III miejsce w grze podwójnej w kategorii U-15.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w kontrolowanym okresie, w szczególności w okresie ferii zimowych i wakacji letnich, Szkoła nie realizowała innych zajęć sportowych na szkolnych obiektach sportowych.

(akta kontroli str. 13)

W ramach komercyjnej działalności Szkoła wynajmowała odpłatnie sale gimnastyczne od 2017 r. na zajęcia karate¹⁸, a od 2018 r. na zajęcia taneczne¹⁹. Od 2018 r. wynajmowana odpłatnie była również hala sportowa (oddana do użytku w roku szkolnym 2018/2019) na zajęcia z piłki nożnej prowadzone przez miejski klub sportowy²⁰ oraz przez trenera indywidualnego²¹.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że zajęcia karate, taneczne i prowadzone przez trenera zajęcia z piłki nożnej były odpłatne, natomiast zajęcia piłki nożnej organizowane przez klub sportowy odbywały się w ramach składek członkowskich. Zajęcia organizowane były dla dzieci z terenu miasta lub powiatu, w tym udział w nich brało od 10 do 30 uczniów szkoły²².

(akta kontroli str. 13, 14, 35)

W kontrolowanym okresie Szkoła uczestniczyła w realizacji zajęć sportowych w ramach dwóch programów MSiT: W latach 2017-2019 w ramach Programu „Szkolny Klub Sportowy” skierowanego do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych, oraz w latach 2016-2019 w ramach Programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” adresowanego do uczniów szkół podstawowych z klas I – III w całej Polsce.

(akta kontroli str. 15-17, 37-41, 74-77, 80)

Zajęcia SKS odbywały się na sześciu obiektach szkolnych (dwóch salach gimnastycznych, hali sportowej i trzech boiskach zewnętrznych), które Szkoła udostępniała nieodpłatnie. Zajęcia prowadziło trzech nauczycieli w-f zatrudnionych w szkole. Jeden nauczyciel posiadał uprawnienia trenerskie piłki nożnej (UEFA B i trenera II klasy), drugi – uprawnienia trenerskie II klasy w pływaniu. Ponadto nauczyciele w-f posiadali uprawnienia instruktorskie m.in. badmintonu, gimnastyki korekcyjnej, pływania i kulturyści.

W zajęciach SKS prowadzonych w Szkole w poszczególnych latach brało udział łącznie 162 uczniów PSP, w tym: 33 w 2017 r. (64 razem z uczniami gimnazjum), 63 w 2018 r. i 66 w 2019 r. (do 30 września). Stanowiło to odpowiednio 8,7% uczniów w 2017 r., 7,9% uczniów w 2018 r. i 8,9% w 2019 r.²³

W opinii Dyrektora Szkoły oraz nauczycieli prowadzących zajęcia SKS, główną przyczyną małej liczby uczestników SKS są liczne zajęcia dodatkowe uczniów. Są to zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole (tj. kółka przedmiotowe, zajęcia sportowe) oraz zajęcia pozaszkolne np. w szkołach językowych, szkole muzycznej, czy prywatne korepetycje przedmiotowe. Z uwagi na przeciążenie zajęciami dodatkowymi, rodzice uczniów ograniczają im pozalekcyjne formy aktywności do tych, które uznają za priorytetowe.

(akta kontroli str. 15-17, 40-70, 74-83)

¹⁸ Dwie umowy najmu zawarte z Klubem Kyokushin Karate, zajęcia realizowane na małej sali gimnastycznej we wtorki w godzinach popołudniowych i soboty w okresie od 11 września 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. oraz od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.

¹⁹ Umowa najmu zawarta ze Szkołą Tańca „Artis”, zajęcia realizowane na sali korekcyjnej (tzw. lustrzanej) w budynku Hali sportowej w poniedziałki w godzinach 15³⁰-17³⁰ w okresie od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.

²⁰ Trzy umowy najmu zawarte z GKS Wilga, zajęcia realizowane w środy w godzinach 18³⁰-20⁰⁰ w okresie od 20 listopada do 19 grudnia 2018 r. i od 16 stycznia do 27 lutego 2019 r., we wtorki w godzinach 17³⁰-19⁰⁰ w okresie od 6 grudnia 2018 r. do 28 marca 2019 r.

²¹ Umowa najmu – zajęcia odbywały się przez cztery dni w okresie ferii zimowych w godzinach 9⁰⁰-12⁰⁰.

²² W zajęciach karate: 14 uczniów w 2017 r., 12 – w 2018 r. i 10 – w 2019 r.; w zajęciach tanecznych: 24 uczniów w 2018 r. i 10 – w 2019 r.; w zajęciach z piłki nożnej organizowanych przez GKS Wilga: 30 uczniów w 2018 r. i 28 – w 2019 r.; w zajęciach piłki nożnej organizowanych w okresie ferii zimowych 2019 r. udział wzięło 14 uczniów szkoły.

²³ Według stanu na 30 września: 2016 r. ogólna liczba uczniów Szkoły wynosiła 687, w tym 528 – PSP i 159 – Gimnazjum, 2017 r. – 736, 2018 r. – 801 i 2019 r. – 745.

Zajęcia w ramach programu „Umiem pływać” organizowane były na miejskim basenie „Garwolanka” w Garwolinie.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła m.in., że organizatorem zajęć pływackich była lokalna grupa działania. Zadaniem szkoły było przeprowadzenie rekrutacji uczniów oraz zapewnienie uczniom dowozu do miejsca zajęć oraz zapewnienie opiekunów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo uczniów w trakcie przewozu przed i po zajęciach. Zajęcia prowadzili instruktorzy niezatrudnieni w szkole.

W zajęciach organizowanych w miesiącach luty-czerwiec, udział wzięło łącznie: 251 uczniów, w tym: 135 w 2017 r., 43 w 2018 r. i 73 w 2019 r.

(akta kontroli str. 15-17, 37-39)

Uczestnicy zajęć SKS byli ubezpieczani przez operatora wojewódzkiego Programu SKS. Szkoła nie ubezpieczała uczniów uczestniczących w zajęciach pływackich.

(akta kontroli str. 17, 59)

W kontrolowanym okresie, PSP nr 5 w Garwolinie zawarła z Unią Związków Sportowych Warszawy i Mazowsza, będącą operatorem wojewódzkim Programu SKS²⁴, cztery porozumienia²⁵ na prowadzenie zajęć SKS dla uczniów szkoły.

Zgodnie z porozumieniami zajęcia SKS w 2017 r. realizowane były w dwóch grupach ćwiczeniowych, w 2018 r. – w czterech grupach ćwiczeniowych (dwie dedykowane uczniom szkoły podstawowej i dwie uczniom wygaszanego gimnazjum, które od roku szkolnego 2017/2018 weszło w skład PSP nr 5), a w 2019 r. – w trzech grupach.

W 2017 r. utworzono grupę dziewcząt i grupę chłopców z roczników 2004-2006. W 2018 r. – trzy grupy dziewcząt z roczników 2002-2006 i jedną grupę chłopców z rocznika 2004. W 2019 r. do końca czerwca 2019 r. funkcjonowała jedna grupa dziewcząt z roczników 2007-2008 oraz dwie grupy mieszane (w tym jedna z roczników 2005-2006, w której dziewczęta stanowiły 94% grupy i druga z rocznika 2003 wygaszanego gimnazjum, w której dziewczęta stanowiły 65% grupy). Od roku szkolnego 2019/2020 (tj. od 2 września) do trzeciej grupy przeprowadzono ponowny nabór, w wyniku którego utworzono grupę chłopców z rocznika 2006.

Liczba uczestników w grupach wynosiła od 15 do 17 osób. W zajęciach udział brali tylko uczniowie Szkoły.

(akta kontroli str. 42-70, 80)

Nauczyciele prowadzący zajęcia SKS wyjaśnili m.in., że mała liczba uczniów w grupach wynika z konieczności dopasowania poziomu sprawności fizycznej uczniów w grupie. Trudno jest dopasować poziom umiejętności uczniów w danym roczniku, dlatego grupy tworzone są z uczniów w podobnym przedziale wiekowym. Zauważalny jest wzrost zainteresowania zajęciami ze strony uczniów klas młodszych, dlatego możliwe byłoby utworzenie czwartej grupy. Niestety wiązałoby się to z koniecznością szukania dofinansowania z innych źródeł lub prowadzeniem zajęć przez nauczycieli społecznie, gdyż Program SKS ogranicza liczbę grup w szkole do trzech.

(akta kontroli str. 83)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że szkolna baza sportowa umożliwia realizację zajęć SKS w większej liczbie niż trzy grupy ćwiczeniowe (np. czterech lub pięciu).

(akta kontroli str. 82)

Zgodnie z porozumieniami, w 2017 r. w dwóch grupach zrealizowano łącznie 140 zajęć, a w 2018 r. – 280 zajęć w czterech grupach. W 2019 r. do 30 września zrealizowano łącznie 128 godzin w trzech grupach, co stanowiło 61% liczby zajęć do zrealizowania w całym roku, określonej w Programie SKS (tj. po 70 zajęć w każdej grupie). Zajęcia realizowano w pięciu dyscyplinach sportowych: badmintonie, unihokeju, koszykówce,

²⁴ Dalej również: Unia Związków Sportowych lub operator wojewódzki.

²⁵ W 2018 r. dwa porozumienia, na każdą grupę ćwiczeniową oddzielnie – nr 1397/SKS/2017 z 14 lutego 2017 r., nr 1467/SKS/2017 z 14 lutego 2017 r., w kolejnych latach po jednym porozumieniu obejmującym wszystkie grupy ćwiczeniowe – nr 102/102/104/SKS/2018 z 1 lutego 2018 r. i nr 199/200/201/SKS/2019 z 25 stycznia 2019 r.

piłce nożnej i piłce ręcznej, przy czym w każdej grupie określono dyscyplinę wiodącą, którymi były: badminton, koszykówka i piłka nożna.

(akta kontroli str. 15, 16, 40, 42-70, 74-77, 80, 88, 89, 120)

W latach 2017-2019 zajęcia SKS były prowadzone przez trzech nauczycieli w-f, zatrudnionych w Szkole, którzy realizowali zajęcia na podstawie umów zlecenia zawartych z operatorem wojewódzkim Programu.

(akta kontroli str. 15, 40, 44, 45, 49, 50, 61-63, 68-70)

Zgodnie z porozumieniami zawartymi z Unią Związków Sportowych, Szkoła wspierała operatora wojewódzkiego w realizacji Programu SKS poprzez nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń i sprzętu sportowego, niezbędnego do prowadzenia zajęć sportowych SKS, co najmniej dwa razy w tygodniu w wymiarze 60 minut dla każdej grupy. Były to dwie sale gimnastyczne (mała i duża znajdujące się w budynku Szkoły) i trzy boiska zewnętrzne, a od roku szkolnego 2018/2019 – również nowowbudowana Hala Stulecia.

Wartość nieodpłatnych świadczeń, określona w porozumieniach wyniosła: w 2017 r. – 300 zł rocznie na grupę, w 2018 r. i 2019 r. po 250 zł rocznie na grupę. Potwierdzeniem wykorzystania obiektów i sprzętu sportowego szkoły na zajęciach SKS były, generowane w elektronicznym dzienniku zajęć, raporty z przeprowadzonych zajęć w danym miesiącu, które po pisemnym potwierdzeniu przez Dyrektora Szkoły i zeskanowaniu były wgrywane do dziennika²⁶, stanowiącego środek komunikacji pomiędzy nauczycielami, a operatorem wojewódzkim.

Program SKS był promowany poprzez wywieszenie plakatów na terenie Szkoły informujących o terminach zajęć. W okresie 2017-2019 (do września) nie zamieszczano informacji o Programie na stronie internetowej Szkoły. W trakcie kontroli zamieszczono informację wraz z zaproszeniem na zajęcia SKS na stronie internetowej Szkoły²⁷.

Nauczyciele w-f prowadzący zajęcia SKS wyjaśnili m.in. że program SKS był rozpowszechniany przez nauczycieli w trakcie zajęć lekcyjnych w-f. W ich ocenie bezpośredni kontakt z uczniami jest najlepszą formą dotarcia do zainteresowanych. Uczniowie co prawda korzystają z portali internetowych, ale witryna szkolna jest w mniejszym stopniu przez nich odwiedzana.

(akta kontroli str. 42, 43, 47, 48, 59, 60, 64-67, 73, 84, 85, 88, 94-107, 119, 120, 202)

Szczegółowe badanie dokumentacji zajęć SKS prowadzonych w latach 2018-2019 (do 30 września) wykazało m.in., że nauczyciele zgłosili grupy ćwiczeniowe do operatora wojewódzkiego Programu SKS poprzez elektroniczny dziennik zajęć. Zgodnie z regulaminem Programu SKS, nauczyciele uzyskiwali od przedstawicieli ustawowych uczestników oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w zajęciach oraz na przetwarzanie danych osobowych, a ich skany wprowadzono do dziennika elektronicznego²⁸. Elektroniczny dziennik zajęć był prowadzony na bieżąco, w szczególności wpisywano dzień i godzinę rozpoczęcia zajęć ze wskazaniem ich tematu oraz miejsca przeprowadzenia, odnotowywano listę obecności.

W 2018 r., zgodnie z porozumieniem zawartym przez Szkołę z Unią Związków Sportowych oraz umowami zlecenia zawartymi przez nauczycieli z operatorem wojewódzkim SKS, przeprowadzono łącznie 280 zajęć, po 70 godzin w każdej z czterech grup. W 2019 r. (do 30 września) przeprowadzono łącznie 128 godzin, w tym po 41 w dwóch grupach i 46 w jednej grupie ćwiczeniowej. Zajęcia były realizowane według harmonogramów określonych w umowach zlecenia nauczycieli, które były modyfikowane w elektronicznym dzienniku zajęć²⁹.

²⁶ Stwierdzono na podstawie raportów wygenerowanych dla pięciu wybranych miesięcy: listopad 2017 r., październik i listopad 2018 r. oraz maj i czerwiec 2019 r.

²⁷ <https://zs5garwolin.edupage.org>.

²⁸ Badanie przeprowadzono dla 40 uczestników zajęć – po 20 w latach 2018-2019.

²⁹ Modyfikacje harmonogramu wynikały z nieobecności nauczycieli, wyjazdów uczniów na wycieczki lub dni wolnych od zajęć dydaktycznych, a w kwietniu 2019 r. z powodu strajku nauczycieli. Poprzez elektroniczny dziennik zajęć operator wojewódzki miał wgląd na bieżąco do realizowanych, odwoływanych i odrabianych zajęć.

O realizacji Programu SKS informowano w szkole w miejscu prowadzenia zajęć poprzez wywieszenie plakatów informujących o aktualnych dniach i godzinach zajęć.

Zgodnie z regulaminem SKS, w terminach określonych przez operatora krajowego programu (Instytut Sportu – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie)³⁰, przeprowadzono testy sprawnościowe (zwis na drążku, biegi na 50 m, 600 m, 800 m i 1000 m) wszystkich uczestników, a ich wyniki wprowadzono do dziennika elektronicznego³¹.

Nauczyciele do dnia 5 każdego miesiąca kalendarzowego, generowali z dziennika raporty z przepracowanych zajęć SKS w miesiącu poprzednim, które każdorazowo były potwierdzane przez Dyrektora Szkoły, a następnie ich skany były wgrywane do dziennika elektronicznego³². Raporty te stanowiły podstawę rozliczeń i wypłat wynagrodzeń dla nauczycieli z tytułu umów zlecenia³³.

(akta kontroli str. 59-70, 73, 88-123, 202)

W kontrolowanym okresie nie wystąpiły wypadki w trakcie zajęć sportowych SKS.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła m.in., że w szkole stosowano zasady odpowiedzialności szkoły za wypadki na zajęciach sportowych, w tym pozalekcyjnych określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³⁴.

Z rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020 wprowadzono Procedurę postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia³⁵.

(akta kontroli str. 124-140)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zbadanym zakresie. Zajęcia SKS na terenie Szkoły były realizowane prawidłowo, a dokumentację zajęć prowadzono w sposób rzetelny.

OBSZAR

2. Wykorzystanie szkolnej infrastruktury sportowej na realizację zadań dotyczących aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

Opis stanu
faktycznego

Do czerwca 2018 r. organizowane przez Szkołę zajęcia w-f oraz zajęcia w ramach Programu SKS odbywały się na pięciu obiektach sportowych: dwóch salach gimnastycznych³⁶ będących częścią budynku Szkoły³⁷ oraz trzech boiskach zewnętrznych znajdujących się na terenie Szkoły (boisko do piłki nożnej z nawierzchnią ze sztucznej trawy, wielofunkcyjne – z nawierzchnią z powłoki poliuretanowej i do piłki koszykowej – z nawierzchnią z kostki brukowej). Począwszy od roku szkolnego 2018/2019 ww. zajęcia odbywały się również na znajdującej się na terenie Szkoły Hali Stulecia, której budowa została dofinansowana ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w ramach Programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej – Edycja 2017.

(akta kontroli str. 12, 187, 200)

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, Dyrektor szkoły dokonywał w latach 2016-2019 corocznie kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym

³⁰ W 2018 r. test w edycji wiosennej należało rozpocząć w okresie od 9 kwietnia do 16 czerwca – testy rozpoczęto w dniach 13 i 25 kwietnia oraz 7 maja; termin na rozpoczęcie testów w edycji jesiennej określono na okres od 24 września do 12 listopada – testy rozpoczęto w dniach 12 października, 8 i 12 listopada; edycję wiosenną 2019 r. testów należało rozpocząć w okresie od 9 kwietnia do 16 czerwca – testy rozpoczęto w dniach 10 i 21 maja.

³¹ Stwierdzono na podstawie przeprowadzenia testów sprawnościowych wszystkich uczestników zajęć.

³² Szczegółowe badanie rozliczeń za miesiące: październik-listopad 2018 r. i maj-czerwiec 2019 r.

³³ W latach 2018-2019, w związku z zawartymi ze Szkołą porozumieniami, operator wojewódzki zawarł sześć umów zlecenia z nauczycielami, po trzy w każdym roku. Stawka wynagrodzenia za zajęcia określona w porozumieniach i umowach zlecenia wynosiła 40 zł/godz.

³⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

³⁵ Pracownicy Szkoły zostali zapoznani z procedurą w dniach 27-30 września 2019 r.

³⁶ Duża sala gimnastyczna o wymiarach 12,5m x 24,5m, mała sala dobudowana w 2001 r. o wymiarach 10m x 21m.

³⁷ Budynek oddany do użytku w 1977 r.

szkolnych obiektów sportowych³⁸. W trakcie kontroli sprawdzano m.in. stan techniczny i mocowania urządzeń tj. drabinki gimnastyczne, bramki, tablice do kosza, słupki itp., stan pomieszczeń sanitarnych oraz czy umieszczone były tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania obiektów i urządzeń. W wyniku kontroli stwierdzano dobry stan obiektów i urządzeń sportowych. W planowanych remontach corocznie wskazywano m.in. na potrzebę wymiany nawierzchni poliuretanowej boiska wielofunkcyjnego, ocieplenia budynku dużej sali gimnastycznej oraz cyklinowania podłogi, usunięcia pęknięć na ścianie i malowania małej sali gimnastycznej. Arkusze kontroli przekazywane były do Urzędu Miasta Garwolin.

(akta kontroli str. 156-185)

Użytkowana od roku szkolnego 2018/2019 Hala Stulecia była wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem, na cele prowadzonych zajęć lekcyjnych w-f oraz zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć organizowanych w ramach Programu SKS. Szkoła nie pobierała od uczniów żadnych opłat z tytułu zajęć sportowych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki.

(akta kontroli str. 12, 150, 200, 203-206)

Wszystkie szkolne obiekty sportowe były użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem, stosownie do art. 61 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³⁹. Książki ww. obiektów prowadzone były zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁴⁰, w szczególności zawierały dane identyfikujące obiekt, plan sytuacyjny oraz wpisy dotyczące przeprowadzonych kontroli i badań okresowych. Celem zapewnienia właściwego utrzymania obiektów, zapewniono przeprowadzenie przez osoby uprawnione okresowych kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego⁴¹. Corocznie stwierdzano dobry stan posadzek i podłóg oraz tynków wewnętrznych ścian i stropów. W trakcie przeprowadzonych w 2018 r. i 2019 r. kontroli okresowych stwierdzano uszkodzenia elewacji zewnętrznej ścian m.in. sali gimnastycznej w budynku szkoły, natomiast w trakcie kontroli przeprowadzonej w maju 2019 r. stwierdzono stłuczenie szyby w jednym z okien na dużej sali gimnastycznej. Zalecenia w tym zakresie dotyczyły naprawy elewacji i wymiany szyby.

(akta kontroli str. 187, 200, 203-211)

W trakcie kontroli okresowych, corocznie przeprowadzano kontrole stanu technicznego obiektów małej architektury, w tym boisk zewnętrznych, oceniając stan techniczny bramek, innych konstrukcji oraz ich mocowań jako dobry – wskazywano jedynie na występujące ogniska korozji i zalecano ich pomalowanie. Stan nawierzchni boiska do piłki nożnej oceniano jako dobry, natomiast corocznie stwierdzano ubytki w nawierzchni boiska wielofunkcyjnego wykonanego z poliuretanu i zalecano naprawę uszkodzonej powierzchni.

(akta kontroli str. 187)

Dyrektor PSP nr 5 zwracał się do Burmistrza Miasta Garwolina z prośbami o uwzględnienie w planach inwestycji Gminy m.in. ocieplenia sali gimnastycznej⁴² oraz uzupełnienia ubytków i odnowienia nawierzchni na boisku wielofunkcyjnym⁴³. W trakcie

³⁸ Kontrole przeprowadzały komisje, w skład których wchodził m.in. Dyrektor Szkoły i Zastępca Dyrektora. Co roku przeprowadzano kontrole przed rozpoczęciem roku szkolnego, natomiast w 2017 r. i 2018 r. przeprowadzono również kontrole w okresie ferii zimowych przed rozpoczęciem drugiego semestru.

³⁹ Dz. U. z 2019 poz. 1186.

⁴⁰ Dz. U. Nr 120 poz. 1134, ze zm.

⁴¹ W kontrolowanym okresie przeprowadzano coroczne kontrole okresowe obejmujące swoim zakresem sprawdzenie stanu technicznego, w tym: elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu (np. dachy, elewacje itp.), instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). W maju 2018 r. przeprowadzono kontrolę okresową, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 prawa budowlanego (tj. przeprowadzanej co najmniej raz na pięć lat) polegającą na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania, estetyki oraz otoczenia budynków. Kontrolą tą objęto również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej.

⁴² Pisma: z dnia 4 października 2016 r. oraz z dnia 28 września 2018 r.

⁴³ Pisma: z dnia 16 października 2017 r. oraz z dnia 28 września 2018 r.

kontroli NIK, w dniu 30 września 2019 r. Dyrektor Szkoły ponownie zwróciła się o uwzględnienie ww. prac w planie inwestycji Gminy na rok 2020.

(akta kontroli str. 188-197)

Z informacji uzyskanej od Burmistrza Miasta Garwolina wynika, że powodem nieuwzględnienia ww. wniosków był brak wolnych środków finansowych z uwagi na duże obciążenia finansowe Miasta dotyczące zadań bieżących w oświacie oraz realizację kilkumilionowej inwestycji, którą była budowa hali sportowej przy PSP nr 5 w Garwolinie. Natomiast wniosek złożony w 2019 r. będzie przedmiotem analizy do projektu budżetu na 2020 r.

(akta kontroli str. 198-199)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że planowane corocznie w arkuszach kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków prace dotyczące cyklinowania podłogi i malowania małej sali gimnastycznej nie zostało zrealizowane, gdyż ze względów finansowych szkoła nie jest w stanie zrealizować wszystkich zaplanowanych prac. Aktualny stan techniczny sali nie zagraża bezpieczeństwu uczniów. Szkoła liczyła na dodatkowe wpływy z dochodów własnych i mniejsze wydatki związane z nagłymi sytuacjami (np. w 2019 r. konieczne było odśnieżenie dachu hali sportowej po nagłych obfitych opadach śniegu).

(akta kontroli str. 186)

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny szkolnych obiektów sportowych i pomieszczeń, stanowiących zaplecze sanitarno-szatniowe, wykorzystywanych na realizację zajęć SKS wykazały m.in., że na wszystkich obiektach umieszczone były regulaminy określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu, co było zgodne z § 31 ust. 6 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Wszystkie obiekty były wykorzystywane w pierwszej kolejności na dydaktyczne zajęcia sportowe lekcyjne i pozalekcyjne.

Znajdujące się na wyposażeniu obiektów sportowych urządzenia, których przemieszczenie może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących, tj. kosze do gry, bramki, drabinki, piłkopacze itp. były umocowane na stałe w sposób stabilny.

Nawierzchnie obiektów wewnętrznych i zewnętrznych pozostawały w stanie dobrym i czystym, z wyjątkiem boiska wielofunkcyjnego, którego nawierzchnia wykonana z poliuretanu była mocno zużyta z licznymi ubytkami.

Ogrodzenie boiska wielofunkcyjnego było uszkodzone w miejscach spawania. Z uwagi na ryzyko wystąpienia niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia, w trakcie oględzin, dokonano zabezpieczenia miejsca uszkodzenia w sposób uniemożliwiający przejście przez ogrodzenie i ewentualne pokaleczenie. W trakcie oględzin nie były prowadzone zajęcia lekcyjne na boisku.

W trakcie oględzin dużej sali gimnastycznej, na której trwały zajęcia lekcyjne w-f, stwierdzono, że pomimo zaleceń zamieszczonych w protokole kontroli okresowej z maja 2019 r., stłuczona szyba nie została wymieniona. Ponadto stwierdzono stłuczenia dwóch innych szyb: jedno okno – stłuczona szyba zewnętrzna od strony przylegającej do boiska do piłki nożnej oraz drugie okno – stłuczona szyba zewnętrzna znajdująca się nad dachem przylegającej małej sali gimnastycznej. Z uwagi na ryzyko wystąpienia niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia, stłuczone okna od strony przylegającej do boiska do piłki nożnej zabezpieczono w trakcie oględzin poprzez zaklejenie tekturą. Nie było konieczności zabezpieczenia okna nad dachem małej sali gimnastycznej.

(akta kontroli str. 200-235)

Dyrektor szkoły wyjaśniła m.in., że stłuczenie szyby zewnętrznej od strony boiska powstało w okresie wakacji letnich. W dniu 27 sierpnia sekretariat Szkoły zgłosił uszkodzenia szyb wykonawcy, a termin oczekiwania na szyby wynosi około 7 tygodni. Każdy nauczyciel i pracownik, który zauważy jakiegokolwiek uszkodzenia na terenie szkoły, w tym na obiektach sportowych, ma obowiązek zgłosić ten fakt w sekretariacie do kierownika administracyjno-gospodarczego.

(akta kontroli str. 201)

Od roku szkolnego 2019/2020 został wprowadzony rejestr usterek i napraw. Wszyscy pracownicy zostali zobowiązani do wpisywania do rejestru zauważonych uszkodzeń⁴⁴. W rejestrze odnotowywane były również potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia do realizacji i wykonania naprawy.

(akta kontroli str. 126-130, 201, 216-219, 236, 237)

Zaplecze sanitarno-szatniowe obiektów sportowych⁴⁵ było czyste oraz dostosowane do osób niepełnosprawnych, w szczególności przemieszczających się na wózkach inwalidzkich. Zgodnie z § 86 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁴⁶ zapewniono jedno pomieszczenie (w budynku hali sportowej), w którym zainstalowano odpowiednio przystosowaną miskę ustępową i umywalkę oraz natrysk, a także uchwyty ułatwiające korzystanie z urządzeń higienicznosanitarnych. Zapewniona została przestrzeń manewrowa o wymiarach co najmniej 1,5 x 1,5 m. Na trasie dojazdu do pomieszczenia zamontowano drzwi bez progów.

(akta kontroli str. 201, 225, 226)

Odnosnie do utrzymania czystości na szkolnych obiektach sportowych Dyrektor szkoły wyjaśniła m.in., że obiekty wewnętrzne porządkowane są codziennie w ramach stałych etatów pracowników obsługi szkoły. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach rzemieślników/konserwatorów mają przydzielone obowiązki w zakresie utrzymywania porządku na obiektach zewnętrznych oraz odpowiadają za stan techniczny urządzeń zamontowanych na obiektach sportowych tj. ogrodzenia, bramki itp.

(akta kontroli str. 201, 202, 238-244)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie zapewniono bezpiecznego korzystania z dwóch obiektów sportowych, tj. dużej sali gimnastycznej (stłuczone trzy szyby w oknach) i boiska wielofunkcyjnego (uszkodzone ogrodzenie), obowiązek taki wynikał z § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(akta kontroli str. 200, 201, 227-229, 232, 233)

W trakcie kontroli NIK uszkodzenia zostały naprawione, tj. stłuczone szyby zostały wymienione, a ogrodzenie zostało zespawane⁴⁷.

(akta kontroli str. 245)

Ocena częściowa

Wykorzystanie szkolnych obiektów sportowych było zgodne z przepisami. Przeprowadzono okresowe kontrole obiektów, prawidłowo i rzetelnie prowadzono książki obiektów budowlanych, wprowadzono regulaminy korzystania z obiektów, które były dostępne dla użytkowników. Stan techniczny obiektów sportowych był dobry. Dyrektor Szkoły podejmowała działania mające na celu przeprowadzenie napraw nawierzchni boiska wielofunkcyjnego. Stwierdzone uszkodzenia elementów dwóch obiektów sportowych, tj. dużej sali gimnastycznej i boiska wielofunkcyjnego zostały naprawione w trakcie kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

⁴⁴ Na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 10 września 2019 r. oraz ponownie w trakcie kontroli NIK w dniach 27-30 września 2019 r.

⁴⁵ Składające się z czterech szatni z natryskami, znajdujących się na parterze hali sportowej oraz dwóch szatni z pomieszczeniami sanitarnymi, w budynku szkoły przy salach gimnastycznych

⁴⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1065.

⁴⁷ Stwierdzono w trakcie oględzin przeprowadzonych w dniu 16 października 2019 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 18 listopada 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Ilona Bożek
Główny specjalista kontroli państwowej

.....

.....